

Wyrok z dnia 9 września 1998 r.

II UKN 191/98

1. Podniesienie w kasacji zarzutu naruszenia prawa procesowego przez sąd pierwszej instancji, które skarżący wytknął już w apelacji, może być przedmiotem rozpoznania przez Sąd Najwyższy tylko wówczas, gdy sąd drugiej instancji nie odniósł się do wskazanych wadliwości albo błędnie rozstrzygnął o ich bezzasadności.

2. Sąd drugiej instancji, nie naruszając art. 217 § 2 KPC, może pominąć dowód z opinii instytutu naukowego, jeżeli strona składająca wniosek nie wykazała, że dotychczas wydane opinie były nieobiektywne lub w inny sposób wadliwe.

Przewodniczący SSN: Teresa Romer, Sędziowie: SA Beata Gudowska (sprawozdawca), SN Stefania Szymańska.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 9 września 1998 r. sprawy z powództwa Henryka C. przeciwko R. Spółce Węglowej S.A. Kopalni Węgla Kamiennego „H.” w R.Ś. o odszkodowanie w związku z wypadkiem przy pracy, na skutek kasacji pooda od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Katowicach z dnia 2 grudnia 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

U z a s a d n i e

Henryk C. uległ w dniu 17 lipca 1987 r. wypadkowi przy pracy w Kopalni Węgla Kamiennego „H.”. Został uderzony w plecy przez osuwającą się ciężką osłonę maszyny górniczej. W protokole ustalenia przyczyn i okoliczności wypadku stwierdzono, że uderzenie to spowodowało złamanie pierwszego kręgu lędźwiowego. Bezpośrednio po wypadku skutek ten stanowił podstawę do ustalenia prawa do renty

inwalidzkiej wypadkowej według III grupy oraz wypłacenia odszkodowania w wysokości odpowiadającej 20% uszczerbku na zdrowiu.

Bez zmiany treści protokołu, w pozwie z dnia 10 lipca 1995 r., skierowanym przeciwko R. Spółce Węglowej S.A. - Kopalni Węgla Kamiennego „H.” w R.Ś., Henryk C. domagał się zasądzenia dalszego odszkodowania powypadkowego na podstawie ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. o świadczeniach z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (jednolity tekst: Dz.U. z 1983 r. Nr 30, poz. 144 ze zm.). Twierdził, że doszło do istotnego pogorszenia stanu jego zdrowia przez to, że ujawnił się nierozpoznany dotychczas skutek wypadku w postaci kompresyjnego złamania kręgu szyjnego (C₆). Wskazał, że pogorszenie to zostało stwierdzone w wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 6 marca 1996 r., ustalającym jego prawo do pobierania renty inwalidzkiej w wysokości odpowiadającej zaliczeniu do II grupy inwalidztwa z tytułu wypadku.

Wyrokiem z dnia 27 czerwca 1997 r. Sąd Rejonowy-Sąd Pracy w Rudzie Śląskiej powództwo oddalił po ustaleniu, że nie zaszyły wymienione w art. 11 ust. 1 powołanej ustawy z dnia 12 czerwca 1975 r. okoliczności uzasadniające żądanie, bowiem nie zostało wykazane, iżby skutki wypadku obejmowały inne niż opisane w protokole powypadkowym schorzenia oraz by trwały uszczerbek na zdrowiu pogłębił się o co najmniej 10%.

Ustalenia te Sąd pierwszej instancji poczynił wykorzystując treść dwu opinii: biegłego sądowego specjalisty chirurgii urazowej oraz Katedry Medycyny Sądowej Ś. Akademii Medycznej. Przed wydaniem wyroku Sąd Rejonowy oddalił wniosek dowodowy powoda o uzyskanie kolejnej opinii lekarskiej biegłego spoza terenu Śląska, uznając że zarzuty przeciwko dotychczasowym opiniom nie podnosiły ich nieobiektywności lub wzajemnej sprzeczności.

W apelacji powód domagał się ponownego rozpoznania sprawy, ponawiając żądanie uzupełnienia postępowania dowodowego opinią instytutu naukowego spoza terenu Śląska, lecz wniosku tego Sąd Wojewódzki nie uwzględnił, wskazując że zarzuty powoda przeciwko treści przeprowadzonych opinii należy traktować jako subiektywne odczucie, które nie tylko nie zostało poparte ewentualnym żądaniem wyłączenia biegłych, ale też nie znalazło potwierdzenia w treści merytorycznych zastrzeżeń.

W kasacji pełnomocnik powoda wniósł o uchylenie wyroków sądów obydwu instancji i o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy.

Jako podstawę kasacji (art. 393¹ pkt 2 KPC) powołał naruszenie przepisów postępowania:

- art. 217 § 2 KPC przez oddalenie wniosku dowodowego w sytuacji, w której okoliczności sporne nie zostały wyjaśnione,
- art. 224 § 1 KPC przez zamknięcie rozprawy przy przedwczesnym uznaniu sprawy za dostatecznie wyjaśnioną,
- art. 299 KPC przez pominięcie dowodu z przesłuchania stron.

Naruszenie tych przepisów miało - zdaniem skarżącego - ten wpływ na wynik sprawy, że spowodowało uznanie apelacji za bezzasadną i jej oddalenie (art. 385 KPC).

Sąd Najwyższy stwierdził, że kasacja jest wyłącznie ponowieniem wniosków dowodowych składanych przed Sądami pierwszej i drugiej instancji oraz że jej zarzuty w istocie odnoszą się do postępowania przed pierwszą instancją. To Sąd Rejonowy bowiem prowadził postępowanie skierowane na ustalenie mającego związek z wypadkiem przy pracy pogorszenia stanu zdrowia powoda i to ten Sąd pominął wniosek dowodowy uzasadniony jedynie uprzedzeniem, że „biegli z jednego rejonu znają się bliżej, kontaktują i niejednokrotnie nie chcą dezawuować kolegów” oraz nie uznał za konieczne przeprowadzenia dowodu z przesłuchania stron.

Podniesienie w kasacji zarzutu naruszenia prawa procesowego przez Sąd pierwszej instancji, które skarżący wytknął już w apelacji, może być przedmiotem rozpoznania przez Sąd Najwyższy tylko wówczas, gdy Sąd drugiej instancji nie odniósł się do wskazanych wadliwości albo błędnie rozstrzygnął o ich bezzasadności. Nie było tak w sprawie niniejszej. Podniesione w apelacji zarzuty dotyczące decyzji Sądu pierwszej instancji zostały rozpoznane przez Sąd drugiej instancji, który trafnie zaaprobował ocenę Sądu Rejonowego co do tego, że uzyskane w sprawie opinie nie są sprzeczne ani nawet rozbieżne w ocenie dalszych skutków wypadku oraz że nie został przez wnioskodawcę wykazany żaden racjonalny powód, dla którego wskazane byłoby uzyskanie opinii ośrodka naukowego spoza Śląska. Sąd Wojewódzki z uzasadnionym treścią materiału dowodowego przekonaniem stwierdził, że prowadzenie wnioskowanego w apelacji dalszego postępowania dowodowego nie było już potrzebne, a wszystkie istotne okoliczności zostały wyjaśnione. Miał na uwadze to, że Sąd pierwszej instancji poczynił swe ustalenia w oparciu o treść opinii biegłego specjalisty chirurgii urazowej (wydanej na podstawie analizy radiogramów, dwukrotnie uzupełnionej po zapoznaniu się przez biegłego z kartami leczenia szpitalnego w

Oddziale Urazowo-Ortopedycznym i Neurologii Szpitala Górniczego w B. oraz opinią biegłych sądowych sporządzoną w sprawie o podwyższenie renty wypadkowej) oraz opinii lekarzy Katedry Medycyny Sądowej Ś. Akademii Medycznej w K. (sporządzonej przy udziale specjalisty neurologa), a wszystkie wykluczyły uraz kręgu szyjnego.

Rozpoznawane zmiany chorobowe odcinka szyjnego kręgosłupa uznane zostały za spowodowane procesem samoistnym, a wskazywać miało na to występowanie już w 1987 r. objawów korzenionych w zakresie kręgosłupa szyjnego na podłożu zmian zwyrodnieniowych oraz bardzo symetryczne sklinowanie kręgów.

Sąd drugiej instancji może - nie naruszając przepisu art. 217 § 2 KPC - pominąć dowód z opinii instytutu naukowego spoza terenu właściwości sądu orzekającego, jeżeli strona składająca wniosek o przeprowadzenie takiego dowodu nie wykazała, że dotychczas wydane opinie były nieobiektywne lub w inny sposób wadliwe.

Składający kasację nie wykazał skutecznie wpływu, jaki odmowa przeprowadzenia dalszego dowodu z opinii instytutu medycznego oraz poniechanie przesłuchania powoda w charakterze strony miały na wynik sprawy, a skoro przedmiotem kasacji nie była ocena przeprowadzonych dowodów Sąd Najwyższy - rozpoznając kasację w jej granicach (art. 393¹¹ KPC) - nie stwierdził, iżby ta została oparta na usprawiedliwionych podstawach, toteż oddalił ją na zasadzie art. 393¹² KPC.

=====